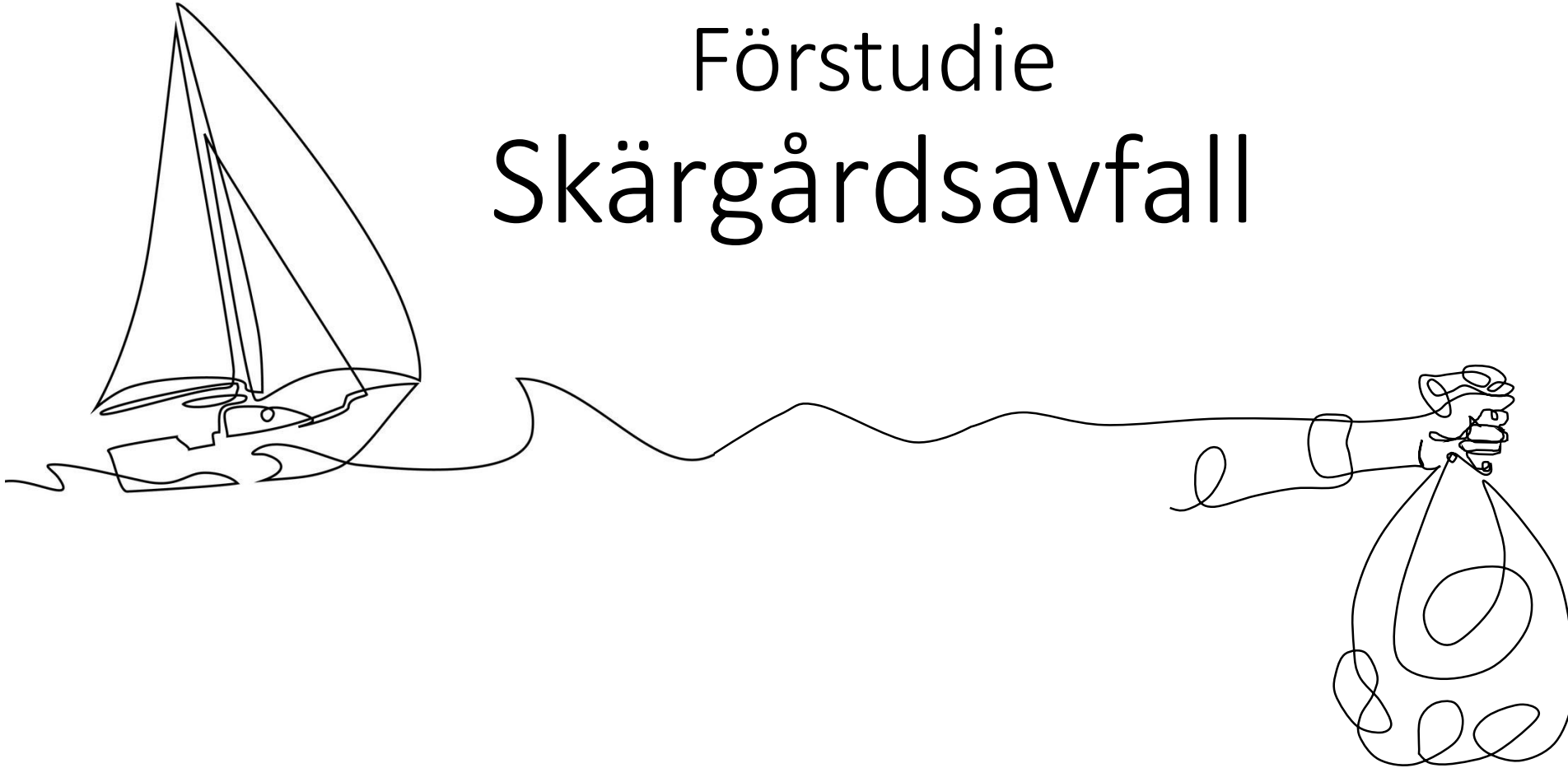

Förstudie Skärgårdsavfall

Vad gör vi?

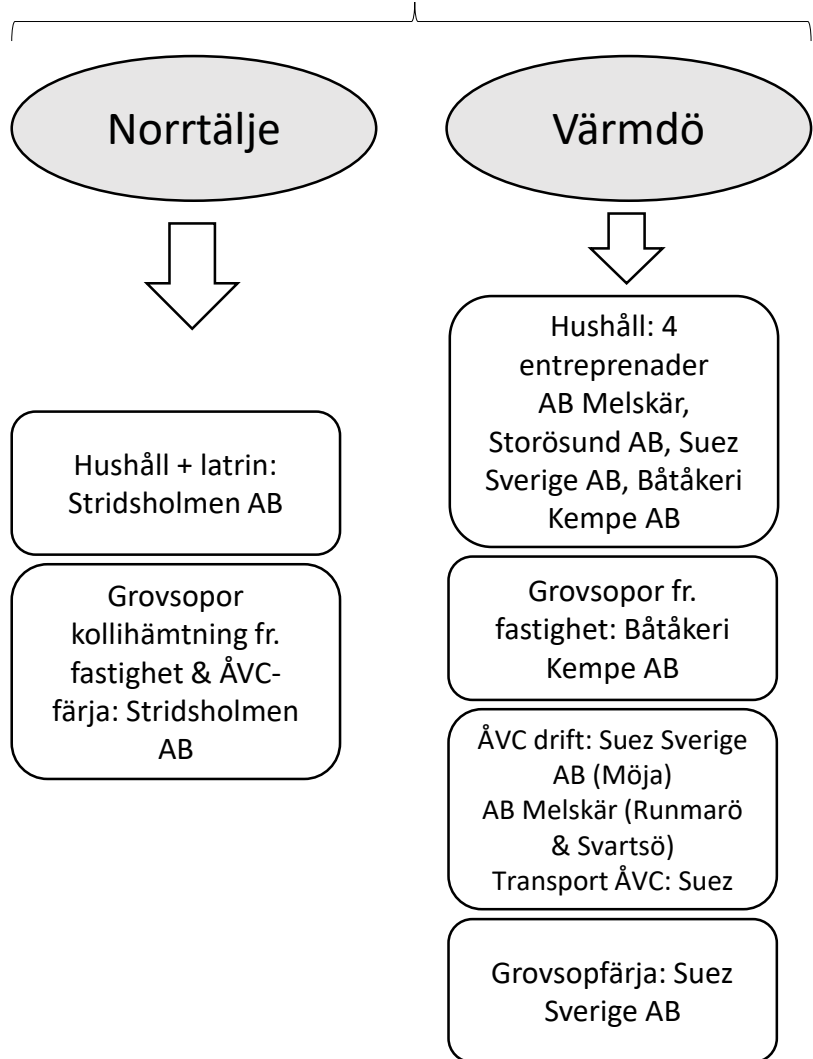

- Kartlägger nuläget
- Synliggör problematik
- Utreder behov och möjligheter till hållbara lösningar

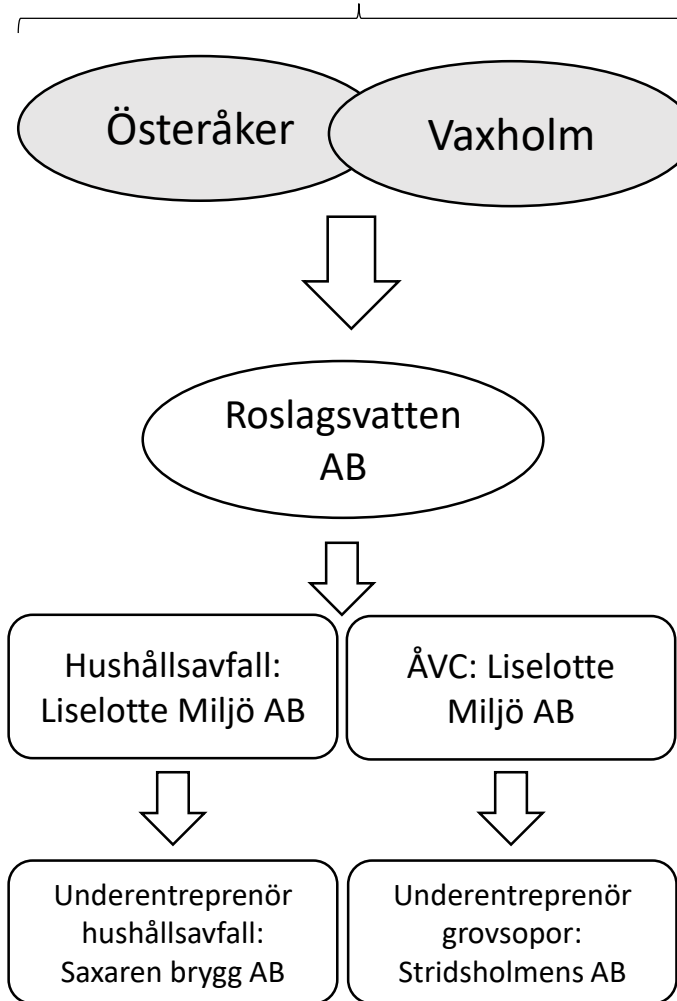

Kommunernas avfallsorganisation

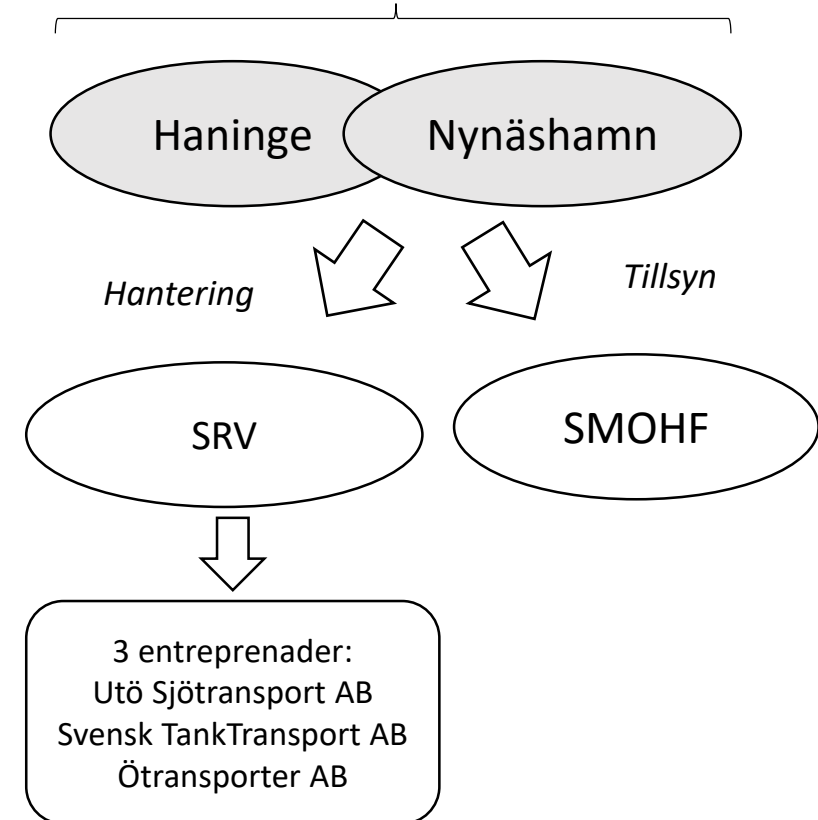
RH-avdelning med egen förvaltning

Samägt kommunalt bolag

Samägt kommunalt bolag & gemensamt separat tillsynsförbund – ingen på kommunen för avfall

Hushållsavfall – hur hämtas det?

Grovsopor –
var hamnar
det?

Besökssopor – hur funkar det?

SKÄRGÅRDSSTIFTELSEN I STOCKHOLMS LÄN
Ulrika Borefelt
2018-10-25

SOPMAJOR BERÄTTIGADE TILL LANDSTINGSSTÖD
FR O M 1996
(Upprättad RTK 1995-09-12, rev 1996-11-22, justerad 2008-10-01 och 2008-10-21)

<u>Norrtälje</u>	
Arholma Österhamn	
Arholma Västerhamn	
Arholma Sågen	
Lidö Österhamn	
Södra Lönnskär	
Trollskär	
Flaten	
Söderöra	
Norropada	2 st
Rödlöga Storskär	
Rödlöga Åsmansboda	
Rödlöga Ångbåtsbrygga	

Sopor i drivor på Fredlarna

Text: Tidningen Skargarden augusti 15, 2019

Fler tankar är välkomna!

✉ sara.dreijer@lansstyrelsen.se

☎ 076 – 130 84 64

Aktörer

Kommuner

- Norrtälje
- Österåker
- Värmdö
- Vaxholm
- Haninge
- Nynäshamn

Myndigheter

- Region Stockholm:
Landstingsbidrag
  - Länsstyrelsen:
Samordning, förvaltare
naturreservat
- Naturvårdsverket:
Vägledning

Producenter

Materialbolag
FTI, bl.a.

Övriga organisationer

- Avfall Sverige
- Håll Sverige Rent
- Återvinnings-
industrierna

Markägare/förvaltare

- Skärgårdsstiftelsen
- Värmdö hamnar AB
- Naturvårdsverket

SIKO

Verksamma i skärgården:
Miljö- & Energigruppen

Ö-nätverk

Lokala nätverk

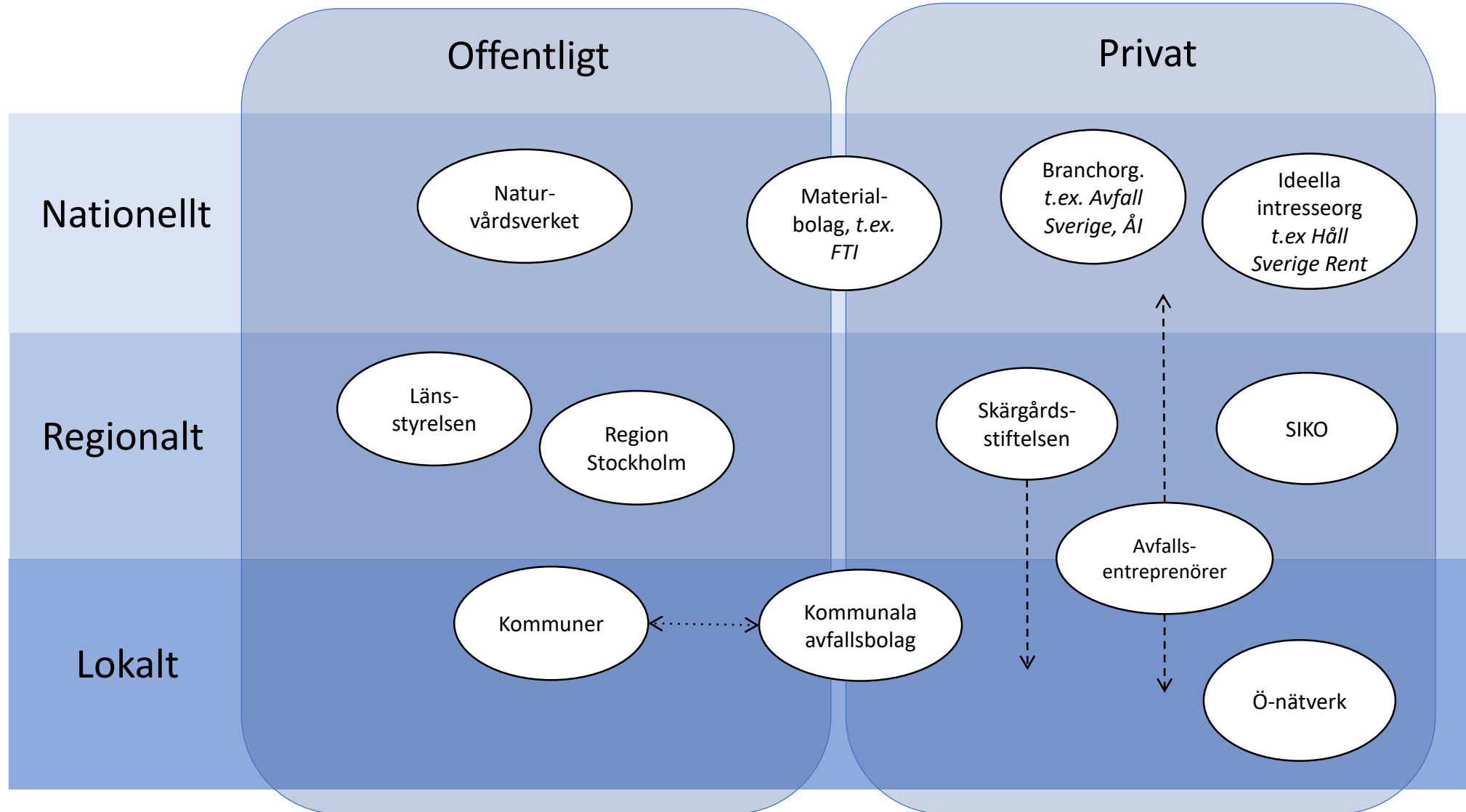
- Tomtägarföreningar
- Intresseföreningar
- Företagarföreningar
- etc.

Avfallsentreprenörer

- Stridsholmen
- Suez Sverige
- STT
- Saxaren Brygg
- Båtåkeri Kempe
- Melskär
- Ötransporter
- Utö Sjötransport m.m....

Många olika aktörer

Ansvarsförhållanden

- Kommunalt ansvar – hushållsavfall: restavfall, matavfall, farligt avfall, grovavfall, slam/latrin
- Producentansvar – 8 områden (förpackningar, batterier, medicin etc.)

Matchningsproblem mellan nationellt täckande producentansvar och kommunalt renhållningsansvar

→ kommunen får ta större ansvar för att täcka de delar som bortprioriteras i skärgården

Avfallsmängder

- Mängder från skärgården: kommunen
- Mängder hela kommunen: kommunen och Avfall Sverige
- Ingen standardiserad statistik – se upp för olika definitioner!
- Fast- vs deltidboende: boenderegister eller abonnemang
- Jämförelse med fastland
- *Kostnad?*

kommun	hushåll (ton)	grov (ton)	Fastboende	deltidsboende	Tot hushåll/kunder	% av tot (hushåll)	% av tot (grov)	% av tot (kunder)
Norrtälje	244	13				2%	0%	0%
Österåker	190,96	636,96	175	1314	1489	1%	6%	6%
Vaxholm	119,42	309,58	133	492	625	2%	18%	10%
Värmdö	923,8	906,7	387	4032	4419	4%	9%	14%
Haninge						0%	0%	0%
Nynäshamn						0%	0%	0%

Hushållsavfall: rest- och matavfall

Problematik

Kostsamt

Riskfylld hantering/ bristfälliga hanteringssystem

Producentansvaret funkar inte i skärgården = mer som restavfall

Låg återvinningsgrad

Överbelastning på gemensamma behållare efter säsong

Åtgärd

Effektivisering: t.ex. gemensamhetsbehållare

Flytande avfallsbrygga

Elektronisk access

Hinder

Kräver beteendeförändring

Hitta plats

Investeringskostnad

Vem betalar?

Nya lagändringar = osäkerhet

Förändringsmotstånd (boende, hanterare)

Hushållsavfall: grovsopor

Problematik

Otydliga skyldig-/rättigheter

Dumpning

Långtidsförvaring

Miljörisker

Åtgärd

Öka lokalt återbruk/
återanvändning

Förtydligande av ansvar

Informationsspridning

Hinder

Olika skildringar – vad stämmer?

Flera olika led i
kommunikation/konflikt

Besökssopor: sopmajor

Problematik

Överbelastas av fuskare
(hushåll/verksamheter)

Otillräcklig finansiering

Ineffektivt landstingsstöd

Otillgänglig placering

Åtgärd/lösning

Flytande avfallsbrygga

Underjordsbehållare m sensor

Direktfinansiering (t.ex. swisha)

Gemensamt "Skärgårdssystem" för
besökssopor i hela skärgården
istället för kommunuppdelad
hantering

Hinder

Kräver beteendeförändring

Utvecklade forum för samverkan